

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı: 29156034-010-15704

30/09/2023

Konu: HAVACILIK SAĞLIK MUAYENELERİ, SAĞLIK SERTİFİKA VE
SAĞLIK MUAYENE RAPOR İŞLEMLERİ

GENELGE
UOD-2017/8

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 -(1) Bu Genelgenin amacı 15/06/2017 tarihinde yayımlanan Havacılık Sağlık Talimatı kapsamında havacılık sağlık muayenesi yapmak üzere yetkilendirilmiş Havacılık Tıp Merkezlerinin (AeMCs), Uçuş Tabiplerinin (AMEs) ve Yetkili Tabiplerin (DmEs) gerçekleştirecekleri havacılık sağlık muayeneleri ile sağlık sertifika ve sağlık muayene raporu düzenleme iş ve işlemleri hakkında usul ve esasları belirlemektir

Kapsam

MADDE 2 -(1) Bu Genelge, SHT-MED kapsamında havacılık sağlık muayenesi yapmak üzere yetkilendirilmiş Havacılık Tıp Merkezlerini, Uçuş Tabiplerini, Yetkili Tabiplerini, havacılık tıbbi eğitimi almış işyeri hekimlerini , akran destek programında görevi bulunan kişileri ve havacılık sağlık muayenesine giren kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Bu Genelge, 14/10/1983 tarih ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (Değişik ibare:RG-6/3/2020-31060) 441 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine, 31/01/2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliğine, 14/11/2013 tarih ve 28821 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sınav, Sertifika, Lisans ve Yetkilendirme Yönetmeliğine, 14.06.2017 tarih ve 30096 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Havacılık Bilgi Yönetimi Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliğine, 02/06/2017 tarih ve 30084 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Pilot Lisans Yönetmeliğine, 16/11/2013 sayılı ve 28823 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğine, 15/06/2017 tarihinde yayımlanan Havacılık Sağlık Talimatına, 14/10/2021 tarihinde yayımlanan Havacılık Personeli Tıbbi Uçuş Testi ve Çalışma Ortamı Değerlendirmesi Talimatına ve 03/11/2021 tarihinde yayımlanan Havacılık Personeli Akran Destek Program Talimatına dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Bu Genelge'de 05/06/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanun ile kabul edilen 07/12/1944 tarihli Şikago Sözleşmesi Ek-1 Bölüm 6 gereklilikleri esas alınmıştır

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 -(1) Bu Genelgede geçen;

a) Adil kültür: İnsanların emniyetle ilgili bilgileri güven içinde paylaşabildikleri ve paylaşmak için teşvik edildikleri ve ödüllendirildikleri, kabul edilebilir ve edilemez davranışlar arasındaki ilkesel ayrımın bilinir hale getirildiği, emniyetli düşünmeyi, sorgulamayı, rehavete karşı direnci, mükemmelliğe yönelişi, kişisel sorumluluğu ve kurum içi otokontrolü kapsayan bir yaklaşımı,

b) AeMC: Aeromedical Centre / Havacılık Tıp Merkezini,

c) AME: Aeromedical Examiner / Yetkilendirilmiş Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanını veya Uçuş Tabibini,

ç) AMS: Aeromedical Section / Genel Müdürlükte faaliyet gösteren Hava Sağlık Birimini,

d) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Çalışma Ortamı Değerlendirmesi: Tıbbi gereklilikleri sağlayamayan ya da sınırda sağlayan ama rahatsızlığının havacılık sağlık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve istenen emniyetli performans düzeyine sahip olduğu değerlendirilen havacılık personeli için sağlık yönünden Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen uçuş tabibi ve hizmet sağlayıcısının deneyimli personeli ile birlikte görev yerinde özel durumuna yönelik beceri ve deneyiminin raporlandığı tıbbi değerlendirmeyi,

e) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) ÇOD: Çalışma Ortamı Değerlendirmesini,

f) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) DmE: Yetkili Tabibi,

g) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) GMP: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında protokol yapılmasına bağlı olarak genel havacılık tıbbi alanında geçerli eğitimi almış Genel Müdürlük tarafından AeMC bulunmayan il sınırları içerisinde ihtiyaç duyulması halinde yetkilendirilebilir aile hekimini,

ğ) Hava sağlık birimi: Genel Müdürlük bünyesinde faaliyet gösteren Genel Müdürlük adına havacılık sağlık faaliyetlerini yürüten ve Bu Genelgede yer alan görev, yetki ve sorumlulukların takip, kontrol ve koordinasyonunu sağlayan birimini,

h) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) **Havacılık tıp merkezi:** Havacılık personeli sağlık muayene ve değerlendirmelerinin yapılması için Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş, yetkili uçuş tabipleri ile havacılık personeli ve havayolu ile taşınan yolcu sağlığı konusunda ulusal ve uluslararası mevzuata uygun bilimsel kanıt, çalışma ve istatistiki araştırmalara dayanan görüş ve karar bildiren, yapılan havacılık sağlık muayenelerini Lisans veren otorite ile paylaşan kamu/özel kurum ve kuruluşları ile **gerçek veya tüzel kişilere ait sağlık işletmelerinin bünyesinde kurulmuş birimlerini,**

ı) İtiraz muayenesi: Bu Genelgede geçen herhangi bir sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporuna sahip havacılık personeli veya adayı tarafından tekrarlanması istenen havacılık sağlık muayenelerini,

i) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Kaza-kırım: Uçuş hareketi esnasında, kişilerin tali nedenlerle veya kendi kendini veya birbirlerini yaralamaları veya uçuş ekibi ve yolcular için ayrılan yerler dışında saklanarak kaçak seyahat edenlerin yaralanmaları hariç olmak üzere, hava aracı içinde veya hava aracından kopan parçalar da dahil olmak üzere hava aracının herhangi bir parçasının çarpmasıyla, hava aracının alev ve dumanına veya hava basıncına maruz kalmak suretiyle yaralanmasını, motor ve aksesuarlarda meydana gelen arıza ve hafif hasarlar hariç olmak üzere hava aracının fiziksel yapısının veya performansının ve uçuş karakteristiğinin menfi yönde etkilendiği ve bunların değiştirilmesi veya tamirini gerektirecek derecede hasar ve arızalanmasını ve hava aracının kaybolmasını veya enkaza ulaşamayacak bir yere düşmesi ile sonuçlanan olaylarını

j) Kısıtlama: Herhangi bir sağlık sertifikasına, sağlık muayene raporuna ya da lisansa eklenen ve kısıtlama sahibinin mesleki imtiyazlarının tatbiki sırasında uyulması gereken kaydını,

k) Kontrol muayenesi: Medikal Asesör, Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu, AME, DmE, GMP veya OHMP tarafından tekrarlanması istenen havacılık sağlık muayenelerini

l) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) KVKK: 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,

m) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) LAPL: Hafif Hava Aracı Pilot Lisansını, Amatör Havacılık Pilot Lisansını,

n) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Lisans veren otorite : Lisans veya sertifika tanzim eden ya da herhangi bir kişinin lisans veya sertifika tanzim etmesi için müracaatta bulunduğu devletin yetkili otoritesini veya kişinin henüz bir lisans veya sertifika başvurusunda bulunmadığı durumlarda AMS'yi,

o) Medikal asesör : Genel Müdürlük bünyesinde çalışan, havacılık tıbbi konusunda gerekli eğitimi almış, ilk yardım, havadan hasta/yaralı tahliyesi, işyeri hekimliği, pilotaj, eğiticinin eğitimi ve/veya TUT ve ÇOD konularında tecrübeli, askeri veya sivil havacılık alanında sağlık sertifikası ya da yerine geçen belge düzenlenmiş, havacılık sağlık muayenelerinin incelemelerini, ihtiyaç duyması halinde fizik muayene ile sertifikasyon ve havacılık sağlık muayene rapor işlemlerini gerçekleştiren uçuş tabibini,

ö) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) OHMP: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında işyeri hekimlerinin havacılık personeline sertifika verebilmesi ile ilgili konuda protokol yapılır. Protokol yapılmasına müteakip genel havacılık tıbbi alanında geçerli eğitimi almış Genel Müdürlük tarafından AeMC bulunmayan il sınırları içerisinde ihtiyaç duyulması halinde yetkilendirilebilir işyeri hekimini,

p) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) **Sağlık kurul kararı: Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen AeMC görüşüyle, ilgili vakaya yönelik olarak, nesnel ve ayrımcılık gütmeyen ölçütlere dayanılarak, gerektiğinde uçuş operasyonları veya diğer uzmanlarla istişare içerisinde varılan kararı,**

r) Sağlık kurulu: Dâhiliye, nöroloji, psikiyatri, göz hastalıkları, kulak burun boğaz hastalıkları uzmanları ve yetkili uçuş tabibi veya yetkili tabipten oluşan Havacılık Sağlık Muayene kurulu,

s) Sağlık muayene raporu: AMS, AeMC, AME, DmE, GMP veya OHMP tarafından havacılık sağlık muayenesi neticesinde kabin ekibi üyesi, diğer havacılık personeli ve adaylarına verilen sağlık durum onayını gösterir belgeyi,

ş) Sağlık sertifikası: Havacılık sağlık muayenesi sonrasında havacılık personeli ve adaylarına AMS, AeMC, AME, DmE veya GMP tarafından düzenlenebilen Sınıf 1, 2, 3 veya LAPL olarak isimlendirilen sağlık durum onayını gösterir belgeyi,

t) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) SH-BYS: Sivil Havacılık Bilgi Yönetim Sistemini,

u) SHT-APAM: 16/04/2019 tarihli Kontrole Tabi Havacılık Personelinin Alkol ve Psikoaktif Madde Kontrollerine İlişkin Talimatını,

ü) SHT-MED:15/06/2017 tarihinde yayımlanan Havacılık Sağlık Talimatını;

v) Temdit: Bir yetkinin veya onayın, geçerlilik süresi bitmeden veya izin verilen süre içerisinde gereksinimlerin yerine getirilmesi koşuluyla, sahibine sağladığı imtiyazların daha sonraki belirli bir periyoda kadar uzatılmasını,

y) Tıbbi uçuş testi(TUT): Tıbbi gereklilikleri sağlayamayan ya da sınırda sağlayan ama rahatsızlığının havacılık sağlık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve istenen emniyetli performans düzeyine sahip olduğu değerlendirilen havacılık personeli için sağlık yönünden Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen hekim gözetiminde özel durumuna yönelik beceri ve deneyiminin raporlandığı uygulamalı uçuş testini,

z) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) VLOS: Görsel Görüş Hattını,

aa) Yenileme: Bir yetkinin veya onayın geçerlilik süresinin sona ermesi sonucu, gereksinimlere uyulması koşuluyla, sözü edilen yetki veya onayın süresinin daha sonraki belirli bir periyoda kadar yeniden düzenlenmesini,

bb) **Yeterlilik değerlendirmesi: Bir AME, yetkili tabip, GMP ve OHMP adayının yetkilerinin verilmesi, temdidini ya da yenilenmesi için uygulamaya yönelik havacılık sağlık muayene bilgilerinin Medikal Asesörce kontrolünü,**

cc) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Yetkilendirme: Genel Müdürlük tarafından ilgili koşulları karşılayan gerçek ve tüzel kişilere belirli bir amaca yönelik verilen imtiyazını,

çç) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Yetkili Tabip: Genel Müdürlük tarafından gerek

görülməsi halində OHMP, GMP, kismən AME yetkilerini icra edebilen, lisans veya sertifikat başvuru sahiplerinin ilk ve yenileme muayeneleri hariç sağık muayenelerini yapmak ve Sınıf 2, 3 ve LAPL sağık sertifikat ve raporlarını düzenlemek amacıyla Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş, havacılık tıbbi alanında geçerli eğitim almış tıp doktorlarını,

dd) Yetkili uçuş tabibi: Havacılık tıbbi alanında geçerli eğitimi almış, koruyucu hekim olarak AMS, Havacılık işletmeleri veya Genel Müdürlük tarafından yetkili bir Havacılık Tıp Merkezinde görev yapan, havacılık personeli sağık muayenelerinin ve değerlendirmelerinin yapılmasından sağık sertifikat veya sağık muayene raporlarının düzenlenmesinden sorumlu olan, Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş tıp doktorlarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Havacılık Sağık Muayeneleri

İlk havacılık sağık muayenesi ve ilk sağık sertifikat düzenleme işlemleri

MADDE 5 -(1) Sınıf 1 ve 3 sağık sertifikası başvuru sahipleri AeMC' ler tarafından, **Sınıf 2 ve LAPL sağık sertifikası, kabin ekibi üyesi ve diğer havacılık personeli sağık muayene raporu başvuru sahipleri AeMC veya AME tarafından gerçekleştirilen ilk havacılık muayenesinden geçer.**

(2) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Bu Genelgenin EK-1' inde geçen havacılık sağık muayene, sertifikat ve rapor prosedürü ile Genel Müdürlüğümüz resmi internet sayfasından yayınlanmakta olan ilgili formlar, imzalanan KVKK sözleşmeleri ve muayene kapsamı doğrultusunda havacılık sağık muayenesi gerçekleştirilir. Genel Müdürlük BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanlarının hepsi doldurulur. BYS uygulamasında ve gizlenenler dahil E-Nabız ve Sağık Bakanlığının medulla sistemi üzerinde yer alan tüm sağık verileri dikkate alınarak sağık sertifikat ve sağık muayene raporu düzenleme işlemi gerçekleştirilir.

(3) Yapılan muayenenin tıbbi standart evrak ve tetkikleri, Şikago Sözleşmesi Ek-1 Bölüm 6 ile 1178/2011 sayılı AB Komisyon Tüzüğü'ne kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM) getiren 2012/006/R sayılı EASA kararı ekinde yer alan formlara uygun olarak ve Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ve BYS uygulamasında paylaşılan SHGM.UOD.29156034.FR.38 "İlk Sağık Sertifikası Düzenleme İşlemi Başvuru ve Kontrol Formuna" göre düzenlenir

(4) Elverişlilik kararı verildiği takdirde, AMS tarafından nihai karar verilmesi gereken Sınıf 1, 2, 3 ve LAPL sağık sertifikası başvuru sahiplerine ait sağık sertifikat işlemlerinin yapılabilmesi için Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan dilekçeyi havacılık muayenesinin tamamlandığı tarihte AeMC'ye teslim eder. Sınıf 1, 2, 3 ve LAPL sağık sertifikat başvuru sahipleri için AMS tarafından nihai karar verilmesi gerekmiyorsa Genel Müdürlük Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan dilekçe doldurulmaz.

(5) AMS tarafından nihai karar verilmesi gereken ilk sağık sertifikat düzenleme işlemlerinde, havacılık sağık muayenesinin tamamlandığı tarihten sonraki 3(Üç) ay içerisinde Genel Müdürlük Hizmet Tarife Ödeme Sisteminden sertifikat ücretinin ödenmesi gerekir. Ödenmediği durumlarda veya 3 ayı geçen müracaatlarda sağık sertifikat işlemleri gerçekleştirilmez.

(6) Nihai AMS kararı gereken Sınıf 1, 2, 3 ve LAPL ilk sağık sertifikalarının AMS tarafından düzenlendiği durumlarda başvuru sahiplerinin dilekçelerinde "Sağık sertifikat ve karar yazısının aşağıda verilen adresime postalanmasını istiyorum." seçeneği seçilirse sağık sertifikaları, belirtilen adrese posta ile gönderilir. Dilekçede Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kurum veya kuruluş adını belirterek "Kurum temsilcisinin, sertifikamı elden almasında ve kurum adresine postalanmasında sakınca yoktur" alanının imzalanması halinde ilgili kurum veya kuruluş başvuru sahibi adına işlemleri yürütebilir veya dilekçelerinde "Sağık sertifikası ve karar yazısını havacılık tıp merkezinden elden teslim almak istiyorum." seçeneği işaretlenirse sağık sertifikası ve AMS karar

yazısı AeMC'den elden teslim alınabilir.

(7) İlk havacılık sağlık muayenesi neticesinde nihai AMS kararı gerektirmeyen elverişlilik kararı verildiği takdirde yetkilendirmelerine göre Sınıf 1,2, 3 ve LAPL sağlık sertifikaları doğrudan AeMC, AME veya DmE tarafından düzenlenerek başvuru sahibine teslim edilir. Ayrıca AeMC'ler tarafından AMS tarafından düzenlenen ve onaylanan sağlık sertifikaları ile AMS tarafından yeniden düzenlenmesi istenen sağlık sertifikaları ile kendileri tarafından düzenlenmesi şartıyla yıpranan veya kaybolan sağlık sertifikaları başvuru sahibinin dilekçesine istinaden yeni veriliş tarihli olacak şekilde düzenlenip başvuru sahibine imza karşılığı elden teslim edilebilir.

(8) Düzenlenen evrak, Genel Müdürlük BYS uygulaması üzerinden AMS'ye gönderildikten sonra havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. İstenilmesi halinde birer nüsha aslı gibidir onaylı örnek başvuru sahibine teslim edilir.

(9) Elverişsizlik kararı verildiği takdirde yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, sağlık sertifikası işlemi yapılmaz ve AMS'ye bildirilir.

(10) (Ek: 30/09/2023 - 15704) Sağlık muayenelerine, değerlendirmelerine, sağlık sertifikası ve sağlık muayene raporu düzenleme süreçlerine müdahil olan Medikal Asesör, AME, Yetkili Tabip, GMP, OHMP ve tüm görevliler hasta - doktor mahremiyeti ve tıbbi gizliliğini her koşul altında korunmasından ve tıbbi deontoloji bakımından KVKK, 19 Şubat 1960 tarih ve 10436 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tıbbi Deontoloji Tüzüğü ve bu Genelge'ye göre sorumlu ve yükümlüdür.

Periyodik havacılık muayeneleri ve sağlık sertifika düzenleme İşlemleri

MADDE 6 -(1) AMS, AeMC, AME veya DmE tarafından düzenlenmiş geçerli sağlık sertifikası olan havacılık personeli, sağlık sertifika bitiş tarihi üzerinden 5 yıldan daha uzun bir süre geçmemiş ise temdit veya yenileme periyodik havacılık muayenesine girebilir. 5 (beş) yıldan daha uzun bir süre geçmişse havacılık personeline SHT MED Talimatına göre ilk muayene yapılması gerekir.

(2) (Değişik: 30/09/2023 - 15704) Sınıf 1 sağlık sertifikası sahipleri AeMC veya AME'lere, Sınıf 2 ve LAPL sağlık sertifikası sahipleri yetkili AeMC, AME veya DmE'lere mevcut sağlık sertifikası ile müracaat ederek ilgili sağlık sertifikası sınıfına uygun periyodik havacılık muayenesinden (Temdit/Yenileme) geçer. Sınıf 3 sağlık sertifikası sahipleri AeMC veya AME'lerde mevcut sağlık sertifikası ile müracaat ederek ilgili sağlık sertifikası sınıfına uygun periyodik havacılık muayenesinden (Temdit/Yenileme) geçer.

(3) Bu Genelgenin EK-1'inde geçen havacılık muayene, sertifika ve rapor prosedüründe belirtilen muayene kapsamı doğrultusunda AeMC, AME veya DmE tarafından BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur.

(4) (Değişik: 30/09/2023 - 15704) Tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurulu tarafından düzenlenmiş raporlar ve FR.77 baz alınarak yapılan Sınıf 3 muayeneleri hariç olmak üzere yapılan muayenenin tıbbi standart evrak ve tetkikleri, Şikago Sözleşmesi Ek-1 Bölüm 6 ile 1178/2011 sayılı AB Komisyon Tüzüğü'ne kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri ve yönlendirici notları getiren 2012/006/R sayılı EASA kararı ekinde yer alan formlara uygun olarak ve Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan SHGM.UOD.29156034.FR.38 formunda belirtilen evrak ile düzenlenir. Elverişlilik kararı verildiği takdirde, sağlık sertifikası düzenlenerek başvuru sahibine verilir.

(5) (Ek: 30/09/2023 - 15704) Hava Trafik Kontrolörleri için yapılan muayenenin tıbbi standart evrak ve tetkikleri ise, Şikago Sözleşmesi Ek1 Bölüm 6 ve ICAO Doc 8984 kapsamına uygun olarak ve Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan FR.77 formunda belirtilen evrak ile düzenlenir.. Elverişlilik kararı verildiği takdirde, Sınıf 3 sağlık sertifikası AeMC, AME, DmE veya AMS tarafından düzenlenir ve başvuru sahibine verilir. AeMC'larda gerçekleştirilecek tetkiklerde FR.77 kullanılması bir zorunluluk değildir.

(6) (Ek: 30/09/2023 - 15704) Başvuru sahibi ve tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurulu tarafından düzenlenmiş ATCO Sağlık Sertifikası Başvuru Kontrol Formu (FR.77), istenilen sağlık gerekliliklerine göre düzenlenen sağlık kurul kararı ve karara esas teşkil eden muayene evrakları, imzalı ve eksiksiz olarak taratılarak, elverişlilik yönünden değerlendirilmek üzere elektronik posta

yoluyla Genel Müdürlüğe; evrakın aslı ise posta yolu ile iadeli taahhütlü olarak AMS veya DmE'ye başvuru sahibi tarafından gönderilir. İlgili taratılmış ve ıslak imzalı evrakların aslına uygun olması başvuru sahibinin sorumluluğu altında olup; herhangi bir uyuşmazlık durumunda ortaya çıkacak hukuki yükümlülük başvuru sahibine aittir.

(7) (**Ek: 30/09/2023 - 15704**) Hava Trafik Kontrolörleri için tam teşekküllü hastanelerce yapılan muayene evrakında bir eksiklik tespit edilmesi halinde AeMC, DmE, AME veya AMS tarafından, tamamlanması için başvuru sahibine bildirilir veya başvuru evrakları iade edilir. Başvuru sahibi tarafından tespit edilen eksiklik giderilip tekrar değerlendirilinceye kadar başvuru sahibinin sağlık sertifikası düzenlenmez.

(8) (**Ek: 30/09/2023 - 15704**) Başvuru sahibi tarafından tam teşekküllü hastanelerde gerçekleştirilen muayene evrakı üzerinde AeMC, AME, DmE veya AMS tarafından bu genelge ve ICAO Şikago Sözleşmesi Ek-1 Bölüm 6 ve ICAO Doc 8984 Sınıf 3 sağlık gereklilikleri kapsamındaki kriterlere uymayan bir durum tespit edilirse Elverişsizlik kutucuğu işaretlenir.

(9) Düzenlenen evrak Genel Müdürlük BYS uygulaması üzerinden AMS'ye gönderildikten sonra havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. İstenilmesi halinde birer nüsha aslı gibidir onaylı örnek başvuru sahibine teslim edilir.

(10) Elverişsizlik kararı verildiği takdirde yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, yeni sağlık sertifikası düzenlenmez, muayene başlangıcında teslim alınan sağlık sertifikası verilmez ve elverişsizlik kararı AMS'ye bildirilir.

Kabin ekibi ve diğer havacılık personeli muayenesi ve raporlanması

MADDE 7 -(1) Kabin ekibi temel eğitim sertifikası sahipleri ve adayları ile diğer havacılık personeli ve adayları, sağlık muayene raporu almak için AeMC, AME veya DmE' lerce havacılık muayenesinden geçer.

(2) Yapılan muayene sonucu tıbbi standart evrak ve yapılan tetkikler Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan SHGM.UOD.29156034.FR.44-"Muayene Raporu Düzenleme İşlemi Başvuru ve Kontrol Formuna" göre düzenlenir.

(3) Bu Genelgenin EK-1' inde geçen havacılık muayene, sertifika ve rapor prosedüründe belirtilen muayene kapsamı doğrultusunda havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur.

(4) Elverişlilik kararı verildiği takdirde, sağlık muayene raporu düzenlenerek başvuru sahibine verilir.

(5) Düzenlenen evrak Genel Müdürlük BYS uygulaması üzerinden AMS'ye gönderildikten sonra havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. İstenilmesi halinde birer nüsha aslı gibidir onaylı örnek başvuru sahibine teslim edilir.

(6) Elverişsizlik kararı verildiği takdirde yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, yeni sağlık muayene raporu düzenlenmez, teslim alınan sağlık muayene raporu verilmez ve elverişsizlik kararı AMS'ye bildirilir.

(7) SHT MED Talimatında geçmeyen ama Genel Müdürlük veya havacılık işletmeleri tarafından havacılık sağlık muayenesi istenen personel aksi belirtilmedikçe diğer havacılık personeli olarak kabul edilir.

a) Diğer havacılık personelinin AeMC, AME veya SHT-MED Talimatının göre yetkilendirilen DmE'lerce havacılık sağlık muayenesi yapılması durumunda Genel Müdürlük resmi internet sayfasında belirtilen muayene kapsamı doğrultusunda AeMC, AME veya DmE tarafından BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur.

b) Kabin ekibi muayenesinde olduğu gibi, çalışacakları iş ortamı göz önünde tutularak görev ve sorumluluklarına göre yapılan ilgili muayeneleri benzer şekilde BYS uygulamasına yüklenir, evrak havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır.

c) Elverişlilik kararı verildiği takdirde, tanımlı görevlerini yapmalarında SHT MED.C.020 ve AMC1. MED.C.025 maddeleri emsal alınarak sağlık yönünden sakınca olmadığını bildiren sağlık muayene raporu başvuru sahibine verilir.

ç) Elverişsizlik kararı verilirse yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, sağlık muayene

raporu düzenlenmez ve AMS'ye bildirilir.

d) Bu rapor her beş (5) yılda bir yenilenir.

Havacılık sağlık muayenesi sevk, konsültasyon ve itiraz işlemleri

MADDE 8 -(1) Havacılık sağlık muayene sevk ve konsültasyon işlemleri;

a) AMS, AeMC, AME ve DmE tarafından her türlü kontrol muayenesine ihtiyaç duyulması durumunda,

b) AeMC'de zorunlu olmayan klinik branşları ilgilendiren hekim, muayene ve veya tetkik ihtiyaçlarının olması durumunda,

c) Hava aracında kaza- kırım geçirilmesi durumunda,

ç) SHT APAM Talimatı gereği alkol, psikoaktif, toksikolojik inceleme yapılmasının istenilmesi durumunda ve benzeri

durumlarda AeMC'lere ve ilgili merkezlere BYS uygulaması üzerinden veya resmi yollarla yapılır.

(2) AMS, AeMC, AME, DmE ve bünyesinde havacılık tıbbi eğitimi almış işyeri hekimi bulunduran havacılık işletmeleri tarafından BYS uygulaması üzerinden veya resmi yazı ile AeMC'lere sevk veya konsültasyon işlemi gerçekleştirilebilir.

(3) Havacılık personeli ve adayları havacılık muayenesi bitirildikten sonraki iki ay içerisinde;

a) Her türlü havacılık sağlık muayenesi ve tetkik sonuçlarına,

b) Elverişlilik, elverişsizlik kararları veya ilgili sürelerine,

c) Sağlık sertifikasına veya sağlık muayene raporuna kısıtlama getirme veya kaldırma karar ve önerilerine itiraz edebilir.

(4) İtiraz durumunda, havacılık personeli ve adaylarının itiraz muayenesi yaptırmak istediğini bildirir yazılı beyanı ile Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ilgili branşlar için belirtilen tetkik, tıbbi cihaz ve AME'lerin ve hekimlerin bulunduğu itiraz ve kontrol AeMC'lerine başvurmaları halinde havacılık sağlık muayenesi başlatılır. Başvuru sahibinin durumunu bildirir yazılı beyanı bulunmaması halinde yapılan muayene ve tetkikler değerlendirmeye alınmaz.

(5) Havacılık personeli ve adayları, itiraz sebebini destekler muayene raporu ve ilgili mevzuat maddesi ile AMS'ye karar verilmesi amacıyla Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan SHGM.UOD.29156034.FR5-"SHSK Başvuru Formu" ile başvurur. AMS tarafından uygun bulunan başvurular yeni görüş alınmasını gerektiriyorsa Sivil Havacılık Sağlık Komisyonuna gönderilir. SHSK görüşü dikkate alınarak nihai AMS kararı verilir. SHSK görüşü alınmadan verilen AMS kararları hariç olmak üzere AMS kararlarına yeniden yapılan itirazların değerlendirilebilmesi için aynı yıl içerisinde yapılan itiraz sebebine uygun en az iki yetkili AeMC muayenesi, raporu ve kanaatinin bulunduğu dilekçe istenir.

(6) İşlemler neticesinde her durumda AMS tarafından ya da yetkisi dâhilinde ise Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ilgili branşlar için belirtilen tetkik, tıbbi cihaz ve AME'lerin ve hekimlerin bulunduğu itiraz ve kontrol AeMC'leri tarafından aşağıdaki durumlarda nihai karar verilebilir, Sınıf 2, LAPL sağlık sertifikası ile kabin ekibi üyesi ve diğer havacılık personeli sağlık muayene raporu düzenlenebilir.

a) Kendilerinden önce başka itiraz ve kontrol AeMC tarafından benzer bir karar bulunması durumunda,

b) Elverişsizlik veya kısıtlama kararı getiren AeMC tarafından verilen kararın geri çekilmesi ve itiraz ve kontrol AeMC kararının desteklenmesi durumunda,

c) Nihai AMS kararına ihtiyaç duyulmayan Sınıf 2, LAPL sağlık sertifika düzenlenmesi durumunda,

ç) Kabin Ekibi üyesi ve diğer havacılık personeli sağlık muayene raporu düzenlemesi durumunda.

(7) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) SHT-MED Talimatına ve/veya bu Genelgeye göre verilecek sağlık onayı sırasında Sınıf 3 sağlık sertifikası muayene raporları ile ilgili itiraz veya çekince ortaya çıkması halinde, hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı kuruluş, sertifika başvuru sahibi,

AeMC, AME veya DmE tarafından, sağlık raporunun gözden geçirilmesi veya yenilenmesi için yapılan başvurular, Genel Müdürlük tarafından Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ilgili branşlar için belirtilen tetkik, tıbbi cihaz ve AME' lerin ve hekimlerin bulunduğu itiraz ve kontrol AeMC'leri ile eşgüdüm sağlanarak sonuçlandırılır.

(8) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) Havacılık personelinin, eksik evrak gönderimi dahil muayene sonucunu etkilemeye yönelik davranışları, e-Nabız üzerinden görülen intihar girişimi, %1 üzerinde inkapasitasyon durumlarına yol açabilecek rahatsızlıkları, lisans ve sertifika imtiyazlarının yerine getirilmesine mani ilaç kullanımı, epileptik atak, MS atağı, madde kullanımına bağı uyuşturucu krizi ile Uluslararası Havacılık Örgütleri tarafından iptal bildirimi yapılan kişiler sistemde tespit edilmişse bu gibi durumlar elverişsizlik karar yazısı ile AMS'ye bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İstisnai ve özel durumlar

MADDE 9 -(1) Acil halk sağlığını ilgilendiren ve acil tıbbi durumlar hariç olmak üzere aynı il sınırları içerisinde emsal bir seçenek bulunması halinde, havacılık personeli, sınıfına yönelik havacılık muayenesi başlamadan önce yetki verilen AeMC, AME veya DmE' leri seçebilir ve benzer şekilde AeMC, AME veya DmE havacılık personelinin muayeneye kabul etmeyebilir.

(2) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Genel Müdürlük, periyodik Sınıf 3 havacılık sağlık muayenesi yapılmasına ihtiyaç duyulan illerde SHT-MED Talimatının 13 üncü maddesine göre mücbir sebepler söz konusu ise DmE'leri birden fazla ilde yetkilendirebilir.

(3) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Genel Müdürlük, periyodik Sınıf 3 havacılık sağlık muayenesi yapılmasına ihtiyaç duyulan illerde SHT-MED Talimatının 13 üncü maddesine göre mücbir sebepler söz konusu ise AME' leri birden fazla ilde yetkilendirebilir.

(4) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Bu Genelge ve Ek'inde belirtilen hususlarda, arama ve kurtarma faaliyetleri, sel, yangın, deprem gibi doğa afetler, acil halk sağlığını ilgilendiren salgın hastalıklar ve mücbir sebeplerde, UOD 2017/9 ve UOD 2018/1 Genelgelerinde ve SHT-MED Talimat ve Ek'inde zorunlu kılınan muayene sayıları, tecrübe gereksinimleri ve Genel Müdürlük hizmet tarifesinde belirtilen ücretlendirmeler ile ilgili hususlarda belirtilen şartlar aranmaksızın bir (1) yılı aşmamak üzere Genel Müdürlüğün izni ile istisnai uygulamalar yapılabilir.

(5) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) İHA 2 ve İHA 3 pilot ve adayları; ICAO-Şikago Sözleşmesi Ek 1 Bölüm 6 ve ICAO Doc. 8984 Sınıf 3 veya Sınıf 1 sağlık gerekliliklerine göre değerlendirilir ve SHT MED Talimatına göre verilen sağlık onayı ile Sınıf 3 veya Sınıf 1 sağlık sertifikası düzenlenir. İHA 2 ve İHA 3 pilot adayları, kendi sorumluluklarında tek kişiye sertifikayı insansız hava aracı ile gerçekleştirecekleri ticari uçuşlarda ve İHA 2 ve İHA 3 öğrenci pilotları emniyet pilotu olmadan gerçekleştirecekleri solo uçuşlarında Sınıf 1 sağlık sertifikası gerekliliklerini sağlamak zorundadır.

a) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

b) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

c) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

ç) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

1) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

2) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

3) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

i) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

ii) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

4) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

i) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

d) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

- 1) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- e) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- f) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- 1) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- 2) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- 3) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

(6) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) Bu maddenin altıncı fıkrasında belirtilen gereklilikleri sağlamayan ancak LAPL veya Sınıf 2 sağlık sertifikası bulunan İHA 2 pilot ve pilot adayları için "Sadece VLOS, 120 m (400 feet) yerden yüksekliğinde (AGL) ve yer kontrol ünitesinde 2000 m uzaklığı geçmeyecek şekilde uçuş gerçekleştirebilir.." kısıtlaması ile lisans tanzim edilir.

Gözetim ve denetim

MADDE 10 -(1) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Genel Müdürlük, AeMC'leri, AME'leri, DmE'leri SHT-MED ve SHT-APAM Talimatına göre planlı ve plansız denetler.

(2) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcısı bünyesinde görev alan hava trafik kontrolörlerinin havacılık sağlık muayenelerinin bu genelgeye göre gerçekleştirilmesini sağlar.

- a) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- b) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- c) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- 1) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- i) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)
- i) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

(3) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcısı, Hava trafik kontrolörlerinin bu genelge kapsamında sağlık muayene şartının yerine getirilmesini sağlar.

(4) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcısı, Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personelinin ve Havacılık Bilgi Yönetimi Uzmanının, e-rapor sisteminde belirtilen Sağlık Bakanlığına bağlı tam teşekkülü sağlık kuruluşlarınca görevine göre "Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Raporu", "Havacılık Bilgi Yönetimi Uzmanı Raporu", "silahsız özel güvenlik görevlisi raporu", kurum işyeri hekimlerince onaylanan "durum bildirir raporu" veya AeMC'lerden alınan "diğer havacılık personeli raporu" alarak sağlık muayene şartının yerine getirilmesini sağlar. Evrakın aslı Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcısı tarafından muhafaza edilir.

Diğer hususlar

MADDE 11 -(1) Sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu olmayan havacılık personelinin veya BYS uygulamasında yeni muayene kaydı eklenmesine engel teşkil eden kayıt bulunan başvuru sahibinin muayene işlemleri başlatılmamalıdır.

a) İstisnai olarak itiraz ve kontrol muayeneleri, ilk muayeneler, konsültasyon ve sevk durumlarında; kişinin sağlık sertifikası AMS, başka bir AeMC, AME veya DmE tarafından alıkonulmuşsa AMS, ilgili hekim, DmE, AME ve AeMC lerle irtibat sağlanarak ve teyit edilerek havacılık muayenesi başlatılabilir.

b) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) AeMC, AME veya DmE tarafından havacılık personeline ait Geçici elverişsizlik kararı var ise geçici elverişsizlik süresince havacılık personelinin sadece kontrol muayeneleri yapılabilir, geçici elverişsizlik süresi sonunda ise yetkisi dâhilinde olması halinde sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu düzenlenebilir. Geçici elverişsizlik kararı sonrasında elverişlilik kararı verilmeden kalıcı elverişsizlik kararı verilirse kalıcı elverişsizlik başlangıç tarihi olarak geçici elverişsizliğin başladığı tarih belirlenir.

(2) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Operasyonel çoklu uçuş ekibi kısıtlaması Sınıf 1 sağlık sertifikasına sahip olan pilotlara ve Operasyonel emniyet pilotu kısıtlaması Sınıf 2 sağlık sertifikasına sahip olan pilotlara uygulanabilen kısıtlamalardır.

a) Öğrenci pilot ve adaylarının eğitimleri sırasında yalnız uçuş yapmaları gerektiği için

Operasyonel çoklu uçuş ekibi kısıtlamalı Sınıf 1 ve Operasyonel emniyet pilotu kısıtlamalı Sınıf 2 ve LAPL sağlık sertifikalarının öğrenci pilot ve adayları için düzenlenmesi uygun değildir.

b) Ülkelerin ilgili otoritelerince düzenlenen uygun lisansı bulunan pilotlar ile devlet hava araçlarında görev yapıp emeklilik, istifa ya da sağlık sebebiyle ayrılan pilotların havacılık muayeneleri ilgili sınıfın ilk havacılık muayene kapsamına göre yapılır ve uçuşa uygunluk değerlendirmeleri yalnız uçuşlarını tamamladıkları için ilgili sınıfın temdit / yenileme sağlık standartlarına göre değerlendirilir ve OML ya da OSL ile elverişlilik verilebilir.

(3) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Hava trafik kontrolörleri ve adayları, ICAO Şikago Sözleşmesi Ek 1 Bölüm 6, ICAO Doc 8984 ve bu genelge kapsamında periyodik Sınıf 3 havacılık sağlık muayenesinden geçerler ve söz konusu gerekliliklere göre değerlendirilirler. Sınıf 3 İlk muayenesi kapsamında SHT-MED Talimatına göre verilen sağlık onayı ile Sınıf 3 sağlık sertifikası düzenlenebilir. SHT-MED Talimatına göre verilecek sağlık onayı sırasında ihtiyaç olması durumunda Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan kaynak dokümanlar kullanılabilir.

(4) AeMC, AME, DmE, itiraz ve kontrol AeMC, SHT APAM Talimatında geçen doğrulama laboratuvarları listesi ve iletişim bilgilerine, sağlık sertifika ve sağlık muayene rapor düzenlenmesi için istenen asgari muayene gerekliliklerine, formlara, muayenelerle ve yetkilendirmelerle ilgili mevzuata, kaynak dokümanlara ve duyurulara Genel Müdürlük resmi internet sayfasından ulaşılabilir.

(5) Havacılık sağlık muayenelerinde, kaza kırım muayenelerinde, SHT APAM Talimatı kapsamında makul şüphe veya rastlantısal yapılan taramalarda ya da SHT APAM talimatına göre gerçekleştirilen takip muayenelerinde;

a) Alkol ve psikoaktif madde tarama test ve veya doğrulama test sonucu pozitif olan havacılık personeli hakkında AeMC, AME veya DmE karar yazısının düzenlenme tarihinden itibaren havacılık personeli; lisans ve sertifikalarına ait imtiyazlarını ve ilgili yetkilerini 3 (üç) ay süre ile kullanamaz ve bu süreler havacılık personelinin rutin takip süresinin sonuna eklenir.

b) Makul şüphe durumunda doğrudan tarama ve veya doğrulama numunesi olarak saç, vücut kılı veya tırnak numunesi alınabilir ve makul şüphe durumunda alkol ve psikoaktif madde tarama test ve veya doğrulama test sonucu pozitif olan havacılık personelinin takip muayeneleri saç, vücut kılı veya tırnak numunesi ile sürdürülebilir.

c) Havacılık sağlık muayenelerinde, kaza kırım muayenelerinde, SHT APAM Talimatı kapsamında makul şüphe veya rastlantısal yapılan taramalarda İLK kez tarama ve /veya doğrulama test sonucu pozitif olduğu durumda 3 (Üç) ay geçici elverişsizlik süresinin bittiği tarihten itibaren İLK takip muayenesi başlatılır.

ç) Alkol ve psikoaktif madde tarama test ve veya doğrulama test sonucu pozitif olan havacılık personeline ait takip muayenelerinde AeMC, AME veya DmE tarafından ayrıca AMS kararı beklenilmeden SHT APAM Talimatında belirtilen kısıtlamalarla sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu düzenlenir.

d) Alkol ve psikoaktif madde tarama test ve veya doğrulama test sonucu pozitif olan havacılık personeline test sonucuna dair her türlü tebligat testi yapan AeMC, AME veya DmE tarafından yapılır.

e) Yasadışı psikoaktif madde kullanımı durumu söz konusu ise bu Genelge kapsamında gerçekleştirilen işlemler sırasında konusu suç teşkil eden bir durumla karşılaşılması durumunda AeMC, AME veya DmE tarafından 26/09/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerince bildirim sağlanmalıdır.

(6) Sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu için başvuran kişiler bağlamında, detaylı değerlendirme sonucunu içeren imzalı ya da elektronik olarak tasdik edilmiş belge ve evrak 5 (Beş) iş günü içerisinde lisans veren otoriteye ve AMS' ye göndermelidir.

(7) Sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporunun muhafaza altına alındığı veya askıya alındığı durumda 5 (Beş) iş günü içerisinde, iptal edildiği durumda aynı gün içerisinde durum belge sahibi ile askıya alan veya iptal eden tarafından Lisans veren otoriteye ve AMS' ye bildirilir.

(8) Havacılık personeli, havacılık sağlık muayene kapsamında geçen ve endikasyonu bildirilen muayene ve tetkikleri 5 (Beş) iş günü içerisinde yaptırır. 5 (Beş) iş günü içerisinde geçerli bir mazeret bildirimi yapılmışsa mazeret gerekçesi değerlendirilir, mazeret bildirimi yapılmamışsa

muayene işlemi "Muayene Terk" olarak kabul edilir , muayene veya tetkikler yaptırılncaya kadar havacılık personelinin durumu lisans ve sertifika imtiyazlarını yerine getirilmesi yönünden geçici elverişsiz kabul edilir.

(9) Lisans veya sertifika imtiyazlarına haiz tecrübeli havacılık personeline ancak uzman yetkili uçuş tabip veya medikal asesör tarafından önerilmesi durumunda TUT veya ÇOD yapılır. Havacılık personeli adaylarına, öğrenci pilotlara veya asistan hava trafik kontrolörlerine TUT veya ÇOD yapılamaz.

(10) Akran destek programına başvuran havacılık personelinin rızası ile akran destek program sözcüsü tarafından başvuru sahibinin havacılık sağlık muayenesi gönderilmesini gerektiren durumlarda; AeMC Başkanı tarafından akran destek programına duyulacak güveni artıracak şekilde tam bir gizlilik ve ivedilikle başvuru sahibinin havacılık sağlık muayenesi gerçekleştirilerek akran destek program sözcüsüne başvuru sahibinin rızasına göre bilmesi gerektiği kadar bilgilendirme yapılır.

(11) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) Genel Müdürlüğün mevcut sağlık otomasyon sistemi müteakip güncellenmesi sonrasında, havacılık personeli sağlık işlemleri güncel sağlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülür.

(12) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) İş yoğunluğu, AMS de yeterli yetkili uçuş tabibi bulunmaması ve benzeri sebeplerle Genel Müdürlük gerektiğinde başvuruları AME ve DmE'lere yönlendirebilir.

Geçiş süreci

MADDE 12 -(1) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) 02.10.2023 tarihi öncesi SHT-MED Talimatı ve/veya bu genelge esas alınarak Sınıf 3 sağlık sertifikası düzenlenmeyen hava trafik kontrolör sağlık belgelerinin ve sağlık muayene raporlarının geçerliliği her durumda 31.12.2023 tarihinden sonra sona erer.

(2) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) 30.06.2023 tarihi öncesi Sınıf 2 sağlık sertifikaları veya muayene raporları olan İHA2 ve İHA 3 pilot ve adaylarının her durumda 31.12.2023 tarihine kadar 9. maddenin altıncı fıkrasında belirtilen gereklilikleri sağlaması gerekmektedir.

a) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

b) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

c) (**Mülga:** 30/09/2023 - 15704)

(3) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) 30.06.2023 tarihi öncesi Sınıf 2 veya LAPL sağlık sertifikaları veya muayene raporları olan İHA 2 pilot ve adaylarının, 9. maddenin altıncı fıkrasında belirtilen gereklilikleri sağlamaması durumunda 31.12.2023 tarihine kadar "Sadece VLOS, 120 m (400 feet) yerden yüksekliğinde (AGL) ve yer kontrol ünitesinden 2000 m uzaklığı geçmeyecek şekilde uçuş gerçekleştirebilir." kısıtlaması ile lisanslarının yeniden tanzim edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda mevcut sağlık sertifikası ile Genel Müdürlüğe başvurulması gerekmektedir.

İdari yaptırımlar

MADDE 13 -(1) Bu Genelge hükümlerine aykırı davranışlarda bulunan gerçek ve tüzel kişiler hakkında 2920 Sayılı Kanun'un 143'üncü Maddesi ile 07/03/2017 tarih ve 3000 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SHY-İPC Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmeliğe gereğince gerekli idari para cezası ile SHT MED Talimatı 15inci maddesine göre idari yaptırımlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 14 -(1) Bu Genelge yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 -(1) Bu Genelge hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

EK-1
HAVACILIK SAĞLIK MUAYENESİ, SERTİFİKA VE SAĞLIK MUAYENE RAPOR
PROSEDÜRÜ

Havacılık Sağlık Muayenesi, Sağlık Sertifika ve Sağlık Muayene Rapor Düzenleme İşlemleri

1)İlk muayeneler, AMS, AeMC veya DmE konsültasyonu ve sevkleri, SHT APAM Talimatı elverişsizlik sonrası takip muayeneleri, kaza kırım muayeneleri, itiraz ve kontrol muayeneleri, kayıp sağlık sertifika işlemleri hariç olmak üzere her türlü muayene öncesi havacılık personelinin sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu teslim alınmalı ve bu sertifikanın veya raporun aslı muayene evrakı ile beraber BYS uygulamasına yüklenilmelidir. Sertifika veya raporun teslim edilmemesi halinde hiçbir şekilde muayene yapılmamalı ve şüpheli bir durumda AMS'ye bildirim yapılmalıdır.

2)İlk muayene dışında kalan muayenelerde elverişlilik verinceye kadar havacılık personelinin sahip olduğu sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu AMS'ye istenildiği zaman ve istenildiği şekilde gönderimi sağlanacak şekilde elverişsizlik verilen ilgili AeMC, AME veya DmE'lerce muhafaza edilmelidir.

3)AeMC, AME tarafından veya SHT-MED Talimatına göre yetkilendirilen DmE'lerce BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları bu prosedür doğrultusunda doldurulur. Tüm havacılık muayenelerinde sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu düzenlenip düzenlenmemesine bakılmaksızın doldurulması zorunlu tutulan alanların aşağıda belirtildiği şekilde doldurulması gerekmektedir

a)Havacılık sağlık muayenesi başvurusu ile muayene başlangıcında BYSuygulamasında kişi adına muayene kaydı açılmalıdır. Yeni muayene kaydı oluşturulmadan önce mutlaka sorgulama yapılmalıdır. Kişi kaydı sistemde mevcut değil ise yeni kayıt oluşturularak sisteme tanımlanmalıdır. Sisteme tanımlama esnasında kaydedilen bilgilerin doğru olmasına dikkat edilmelidir. Kişi BYS sisteminde tanımlı ise seçilerek yeni muayene kaydı eklenmelidir.

b)BYS uygulamasında Sertifika Bilgileri panelinde;

i)Havacılık personeli, muayene türü ve sertifika sınıfı zorunlu alanlarında, yapılacak havacılık muayenesine uygun olan doğru alanlar seçilmelidir.

ii)Bir önceki sertifika bitiş tarihi alanına, muayene başvurusu esnasında mevcut olan sağlık sertifikası üzerinde kayıtlı bulunan ve aynı isimli alandaki tarih kaydedilmelidir.

iii)En son yapılan muayene tarihi havacılık muayenesinin tamamlandığı tarih olmalıdır. Muayene başlangıcında kayıt açılırken bu alana muayeneye başlanılan günün tarihi kaydedilir. Muayenelerin bir günden uzun sürdüğü durumlarda ise tarih güncellenerek muayenenin tamamlandığı günün tarihi kaydedilir.

iv)İlk, temdit ve yenileme muayeneleri dışındaki muayenelerde ekranda açılan en son sertifika düzenlenen/düzenlenecek muayene tarihi alanına sağlık sertifikası (veya muayene raporu) düzenlenmesine esas teşkil eden ilk, temdit veya yenileme muayene tarihi kaydedilmelidir.

v)BYS uygulamasında, Sertifika veya Rapor Bitiş Tarihlerinin otomatik olarak doğru hesaplanabilmesi için, BYS'de istenilen her türlü tarih bilgisinin doğru olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

vi)Sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu düzenlenen durumlarda Sertifika/Rapor Durumu alanı Düzenlendi olarak seçilir ve Veriliş Tarihi alanına sertifika veya raporun düzenlendiği tarih kaydedilir.

vii)AMS, AeMC, AME ve DmE Kararı verildiği durumlarda Sertifika/Rapor Durumu alanı sertifika/rapor düzenlenmişse düzenlendi olarak seçilir, sertifika/rapor düzenlenmemişse düzenlenmedi olarak seçilir her iki durumdada veriliş tarihi alanına AMS, AeMC, AME ve DmE Karar tarihi belirtilir.

viii.Lisans No alanına veri girişi için, sistemde bulunan lisans(veya sertifika) numarası seçilir veya kişinin mevcut lisansı(veya sertifikası) görülerek lisans numarası bilgileri manuel kaydedilir. Lisans(veya sertifika) numarası mevcut değil ise bu alan boş bırakılır.

ix)Kabin Ekibi Üyeleri ve diğer havacılık personeli için kabin ekibi temel eğitim sertifika no alanına veri girişi için BYS uygulamasında bulunan numara seçilir veya kişinin mevcut sertifikası görülerek bilgi manual olarak kaydedilir. Kabin Ekibi üyesi veya diğer havacılık personeli adaylarında bu alan boş bırakılır.

c)Sertifika veya Rapor bitiş tarihlerinin hesaplanması, BYS uygulamasında Sertifika veya Rapor Detay Bilgileri panelinde yer alan otomatik olarak Sertifika veya Rapor Bitiş Tarihlerini Hesapla butonu ile yapılmalıdır. Bu kısımda işlem yaparken hesaplamaların doğru yapılabilmesi için öncelikle kişinin varsa kısıtlamaları (TML, OML, SIC vb.) kayıt edilmeli daha sonra hesaplatma yapılmalıdır.

ç)BYS uygulamasında Sertifika veya Rapor Detay Bilgileri panelindeki en son ve sonraki tetkik tarihlerinin mevcut sağlık sertifikasında veya raporundaki tarihler dikkate alınarak, tarihi geçen tetkik varsa ilgili tetkikin yapılmasının veya yapılan yeni tetkik varsa bu tetkik tarihinin güncellenmesinin yapılarak mevzuata göre doğru tarihin belirlenmesi sağlanmalıdır.

i)Tetkik sonraki tarihleri belirlenirken ilgili sınıf sertifika ve sağlık muayene raporu için istenilen tetkik periyodlarına, yaşa ve varsa kısıtlamalara göre hesaplama yapılmalıdır.

ii)Tetkik sonraki tarih gün ve ay hesaplamaları düzenlenecek ilgili sınıf sertifika veya sağlık muayene raporu bitiş tarihi ile uyumlu olmalıdır. Bu hesaplamalarda Sınıf 1 Sağlık sertifikaları için Sınıf 1(oth..)sertifika bitiş tarihi esas alınır.

iii)Tetkik hesaplamalarında havacılık personelinin doğum yılı dikkate alınır.

d)Elverişsizlik/Elverişlilik Bilgileri paneli bilgilerinin kayıt edilmesi sistemsal olarak zorunlu alandır. Muayene/ elverişsizlik tarihi muayeneye başlanan günün tarihi veya elverişsizlik durumunun başlangıç tarihidir. Elverişlilik tarihi ise muayenelerin tamamlanarak elverişlilik kararının verildiği tarihtir. Sertifika bitiş tarihlerinin hesaplanmasında muayenelerin tamamlanarak elverişlilik kararının verildiği tarih dikkate alınır. Tanı alanına sadece tanı,İlgili mevzuat maddesi alanına karara dayanak teşkil eden mevzuat maddeleri, Geçici elverişsizlik/Elverişlilik Notları alanına ise yapılan değerlendirmeler ve açıklamalar kaydedilmelidir.

e)Uçuş emniyetini tehlikeye atabilecek bir durum tespit edilirse Kalıcı Elverişsizlik kutucuğu işaretlenir. e Nabız üzerinden intihar girişimi, %1 inkapasitasyona durumlarına yol açabilecek rahatsızlıklar, lisans ve sertifika imtiyazlarının yerine getirilmesine mani ilaç kullanımı, epileptik atak, MS atağı, havacılık personelinin muayene sonucunu etkilemeye yönelik davranışları, uyuşturucu krizi görülmüş, anlaşılmış, duyulmuş, fark edilmişse, Uluslararası Havacılık Örgütleri tarafından revoke bildirimi yapılan kişiler sistemde fark edilmişse bu gibi durumlar elverişsizlik karar yazısı ile AMS'ye bildirilir.

f)AeMC, AME ve DmE yetkisi dahilinde verilecek elverişsizlik durumunda işlemler ve bilgilerin kaydı aşağıda belirtildiği şekilde yapılmalıdır;

i)Elverişsizlik tarihi: Havacılık personeline ait varsa tıbbi uygunlukta azalmasının başladığı tarih, ya da kişinin muayenesinin başladığı tarih bu alana kaydedilir. Muayenesinin tamamlanıp elverişlilik kararının alındığı tarihe kadar veya nihai kararın AMS tarafından verilmesi gereken durumlarda AMS karar tarihine kadar havacılık personeli, geçici olarak elverişsiz kabul edilir.

ii)Elverişlilik tarihi: Kişinin muayenesinin tamamlandığı ve mevzuata göre belirlenen süre sonunda yapılan kontrol muayenesi neticesinde yetkisi dâhilinde AeMC, AME, DmE veya AMS tarafından kişinin elverişli olduğu kararının alındığı veya bildirildiği tarihtir. Bu alanda elverişlilik tarihi, tanı, ilgili mevzuat maddesi ve açıklamaların doldurulması zorunludur. İleri tarihli elverişlilik kararı alınamaz.

iii)Elverişsizlik/Revoke) (Sertifika veya Rapor İptali): Elverişsizlik / Revoke düşünülüyorsa, Elverişsizlik/ Elverişlilik Bilgileri panelinde elverişsizlik tarihi, tanı, ilgili mevzuat maddesi ve açıklamaların doldurulması tedbiri olarak zorunlu olup Kalıcı Elverişsizlik kutucuğu işaretlenir ve ayrıca karar yazısı ile AMS'ye bildirilir. Yapılan işlem sistemce uyarı özelliği taşımakta olup başka AeMC, AME veya DmE tarafından kişi adına yeni bir işlem yapılmasını engellemektedir. Bu kişiler için nihai karar AMS tarafından verilir. AMS tarafından işlemin BYS uygulamasında onaylanması halinde Kalıcı Elverişsizlik / Revoke işlemi yasal olarak gerçekleşir. Lisans ve sertifika sahiplerinin durumu AMS tarafından BYS uygulaması üzerinden Uçuş Ekibi Lisans Müdürlüğüne ve ilgili dairelere bildirilir.

iv)SHSK görüşü alınmayan durumlarda, mevzuatın erken elverişlilik kararına imkân tanıdığı hallerde, mevzuatta belirlenen Elverişsizlik sürelerinin yarısı dolduktan sonra yapılan kontrol muayenesi neticesinde AeMC, AME veya DmE tarafından erken elverişlilik kanaatine varılmışsa, BYS uygulaması SHGM'ye gönder ekranında erken elverişlilik var işaretlenerek karar yazısı ile AMS'ye bildirilir. AMS'nin BYS uygulamasında onay açıklama alanını doldurarak AeMC, AME veya DmE karar işleminin onaylanması sonrası, AeMC, AME veya DmE yeni veriliş tarihli sertifikayı veya yetkisinde bulunan raporu düzenleyebilir. AeMC, AME veya DmE tarafından muhafaza edilen eski veriliş tarihli sertifika veya rapor üzerine İptal ibaresi eklenir, yeni veriliş tarihli sertifika veya rapor ve bu durumu bildiren karar yazısı BYS uygulamasına yüklenir.

v)AMS kararının gecikmesi veya verilmemesi durumunda işlem zımnen reddedilmiş olup elverişlilik kararı verilmemesi yönünde değerlendirilmelidir.

vi)AMS tarafından erken elverişlilik kararının onaylanmaması halinde mevzuatta belirlenen elverişsizlik süresi sonunda şahıs AeMC'ye, AME'ye veya DmE'ye yeniden başvurabilir. AeMC, AME veya DmE yetkisi dâhilinde yapılacak muayene ile kişi hakkında yeniden elverişlilik kararı alındığı takdirde muhafaza edilen eski veriliş tarihli sertifika veya rapor havacılık personeline verilir.

vii)Sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporunun geçici süreyle askıya alındığı durumlarda Geçici elverişsizlik kutucuğu işaretlenir ve geçici elverişsizlik gün sayısı kaydedilir. Bu durumda Elverişlilik Tarih alanı pasif hale gelir. Karar yazısı ile geçici elverişsizlik durumu AMS'ye bildirilir.

g)Kısıtlama önerilen veya kısıtlama kararı alınan durumlarda BYS uygulamasında kısıtlama ile ilgili tanı, ilgili mevzuat maddesi ve açıklamalar bilgileri zorunlu alanlar olup veri girişi eksiksiz yapılmalıdır. AeMC'ler, AME'ler ve DmE'ler yetkileri dâhilinde olan kısıtlamaları BYS uygulamasında ekleyip kaldırabilirler. BYS uygulaması ile sınırlı ve istisnai olarak AMS yetkisi dâhilinde olan OML ve SIC gibi kısıtlamalarının ekleme ve kaldırma butonundan sadece ekleme butonu; aşağıdaki sebeplerle yetkili AeMC'lerin kullanımına sunulmuştur.

i)Mevzuatta geçen makul geçici elverişsizlik sonrası AeMC'ler tarafından alınabilecek veya

önerilebilecek kısıtlama kararının tek bir AME kararı olmayıp bir sağlık kurul kararı olması ve alınan bu kararın onaylanma aşamasında doğrudan veya kişilerin itirazı ile AMS tarafından düzeltme imkânının olması,

ii)BYS uygulamasına ilk kez kaydedilen EASA üyesi ve karşılıklı tanınma durumu olan sertifikalarda yer alan bu kısıtlamaların BYS uygulamasına işlenebilmesi,

iii)Eski ya da yeni havacılık personeli kayıtlarında AMS tarafından onaylanan bu kısıtlamalara ait resmi yazı ve sağlık sertifikası bulunmasına rağmen BYS uygulanmasında bu kısıtlamanın sehven görülmediği durumlar için.

ğ)AMS yetkisinde olan kısıtlama önerilen havacılık personelinin durumu karar yazısı ile AMS'ye bildirilir. Bildirilen kısıtlama önerisinin BYS uygulaması üzerinden AMS tarafından onaylaması halinde veya resmi bir yazı ile bildirilmesi halinde kısıtlama eklenmiş sertifika veya rapor AeMC, AME veya DmE tarafından düzenlenebilir.

h)AMS yetkisinde olan kısıtlama bildirimi için AeMC'ler, AME'ler veya DmE'ler tarafından BYS uygulaması üzerinden gönderilen karar yazı ekinde eksiksiz doldurulan sağlık sertifikasına kısıtlama getirilişi bildirim evrakı bulunmalıdır.

4)AeMC'ler tarafından sağlık sertifikasında bulunan kısıtlamaların kaldırılma talebini bildiren karar yazılarında AMS istisnai durumlar hariç olmak üzere aşağıda belirtilen hususlara göre işlem yapar;

a)Kısıtlama getiren merkezce; kısıtlamalı sağlık sertifikası verilerek birbirini izleyen en az iki temdit muayene sırasında kısıtlama kaldırma talebinin yenilenmesi halinde doğrudan AMS kısıtlama kaldırma onayını BYS uygulaması üzerinden vererek AeMC'ye ve havacılık personeline bildirimini sağlar. Bildirim sonrası, AMS onayına müteakip, kısıtlaması kaldırılmış sağlık sertifikası AMS tarafından veya yetkisi dahilinde AeMC, AME yada DmE tarafından düzenlenebilir.

b)AMS istisnai durumlarda örneğin kronik kabul edilen, kendiliğinden değişiklik beklenilmeyen hastalık ve rahatsızlıklarda cerrahi müdahale ile tam bir iyileşme sağlanmışsa ikinci periyodik muayene bekleme süresini beklemeye ihtiyaç duymaz.

c)Kısıtlama getiren AeMC dışındaki başka bir AeMC karar yazısında AMS'ye iletilen kısıtlama kaldırma talebi varsa öncelikle kişiye ait mevcut kısıtlamalı sağlık sertifikası düzenlenip kişiye verilir.

i)Düzenlenen kısıtlamalı sağlık sertifikası ile havacılık personeli münferiden kısıtlamasını getiren merkeze müracaat ederek ilgili kontrol muayenesini yaptırabilir veya,

ii)AMS, başka AeMCnin kısıtlama kaldırma yazısı üzerine veya kişinin başvurusu olması durumunda kısıtlama getiren AeMC'ye veya Genel Müdürlük resmi internet sayfasında listesi yayınlanan itiraz ve kontrol AeMC'lerine kişiyi sevk edebilir.

1)Sevk edilen AeMC de yapılan değerlendirmeye müteakip AMS doğrudan kısıtlama kaldırma onayını BYS uygulaması üzerinden vererek AeMC'ye ve havacılık personeline bildirimini sağlar.

2)Farklı bir karar verilmişse AMS, kişiyi kontrol muayenesi için Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ilgili branşlar için belirtilen tetkik, tıbbi cihaz ve AME'lerin ve hekimlerin bulunduğu diğer itiraz ve kontrol AeMC'lerinden birine sevk eder ve sevk neticesine göre AMS tarafından nihai karar verilir.

3)AMS'nin kısıtlama kaldırılışı nihai kararı neticesinde bildirim sonrası, kısıtlaması kaldırılmış sağlık sertifikası AMS, AeMC, AME veya DmE tarafından yetkisi dahilinde düzenlenebilir.

iii)Kısıtlama getiren merkezin yetkisi sona ermiş veya yetkisi askıya alınmışsa, havacılık personeli kısıtlamalı sağlık sertifikası ile yazılı durum beyanı ile Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ilgili branşlar için belirtilen tetkik, tıbbi cihaz ve AME'lerin ve hekimlerin bulunduğu itiraz ve kontrol AeMC'lerine müracaat ederek ilgili kontrol muayenesini yaptırabilir.

5)AeMC, AME ve DmElerce gönderilen karar yazılarında;

a)AeMC rutin karar yazılarında AME ve AeMC Başkanı veya Sorumlu Müdürün imzası, AME ve DmE karar yazılarında yalnızca AME veya DmE'nin imzası aranır. AME ve DmEler BYS uygulaması üzerinden karar yazılarını, sağlık sertifikalarını ve sağlık muayene raporlarını kontrol ederek BYS uygulaması üzerinden elektronik olarak imzalar.

b)MED.A.020, itiraz (veya kontrol) muayenelerinde, kısıtlama önerilen veya kısıtlamaların kaldırılması talebinde (VNL, VDL, VML kısıtlamaları hariç), geçici veya kalıcı elverişsizlik durumlarında ve benzeri durumlarda ilgili branş hekimleri ile AeMC Başkanı, AME veya DmE dahil olacak şekilde en az 3 hekim imzası ile hastane yöneticisi onay imzası bulunan sağlık kurulu kararı aranır. Bu durumda karar yazılarında:

i)Tanı, ilgili mevzuat maddesi, açıklamalar ve uygunluk durumu belirtilmelidir. Mevzuatta bahsi geçen, tanı ile ilgili maddelerde yapılması istenen tetkik ve muayenelerin eksiksiz halde yapılmış olması ve ilgili belgelerin asıllarının BYS uygulamasına eksiksiz yüklenilmesi zorunludur.

ii)İlgili mevzuat maddesi örneğin; *SHT MED Ek MED.B.010 (d)(1)(ii) [AMC1 MED.B.010 (k) (4)(iii)] varsa [GM ve alt maddeleri] ve/veya ICAO Ek1-6.3.2.5.1 [8984 Bölüm1-1.4.29]* şeklinde yazılır.

c)İlk, temdit ve yenileme muayenelerinde sağlık kurul raporunda; kurulda olması gereken 5 branş hekimi ve konsülte eden uzman hekim imzaları ile kurul başkanı olarak AeMC Başkanı, AME, DmE imzası ve hastane yöneticisi onay imzası aranır. Ayrıca yapılan tetkikler üzerinde ilgili uzmanın gördüğünü ve onay verip vermediğini gösterir imzası olmalıdır.

6)İlk muayenelerde elverişlilik kararı verilmesi halinde, ilk sağlık sertifikası düzenleme işlemi AMS tarafından yapılacak ise;

a)AeMC tarafından SHGM.UOD.29156034.FR.38 formu doldurulur ve formda geçen zorunlu her türlü evrak eksiksiz olarak ve SHGM.UOD.29156034.FR.38 formunda belirtilen sıra ile BYS uygulamasına yüklenir.

b)AMS de çalışan kontrolör memurlarınca ilk muayenelerde BYS uygulaması veya Elektronik Belge Yönetim Sistemi (Belgenet) üzerinden kişiye ait dilekçe, Genel Müdürlük Hizmet Tarife Ödeme Sistemi ile ödenen sertifika bedelinin yatırıldığına tespiti ile muayene evrakının teknik kontrolü yapıp medikal asesöre tıbbi değerlendirme için gönderilir.

c)Medikal asesör tarafından tıbbi standart evraklar ve tetkikler inceleme ve değerlendirmeye alınır. Elverişlilik kararı AMS tarafından onaylandığı takdirde başvuru sahibine ait ilgili sınıfta sağlık sertifikası veya duruma göre raporu düzenlenir.

ç)AMS tarafından düzenlenerek onaylanmış olan Sağlık Sertifikası başvuru sahiplerinin

dilekçelerinde Sağlık sertifika ve karar yazısının aşağıda verilen adresime postalanmasını istiyorum. seçeneği seçilirse sağlık sertifikaları, belirtilen adrese posta ile gönderilir.

d)Dilekçede Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kurum veya kuruluş adını belirterek Kurum Temsilcisinin, 'Sertifikamı' elden almasında ve Kurum adresine postalanmasında sakınca yoktur alanın imzalanması halinde ilgili kurum veya kuruluş başvuru sahibi adına işlemleri yürütebilir veya dilekçelerinde Sağlık sertifikası ve karar yazısını Havacılık Tıp Merkezinden elden teslim almak istiyorum. seçeneği işaretlenirse sağlık sertifikası ve AMS karar yazısı AeMC'den elden teslim alınabilir.

7)Sağlık muayeneleri sonrası elverişlilik kararı verilmesi halinde, AeMC, AME veya DmE yetkisi dâhilinde ise ilgili sınıfta sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu AeMC, AME veya DmE tarafından düzenlenerek havacılık personeline teslim edilir ve düzenlenen evrak BYS uygulaması üzerinden zorunlu alanlar doldurularak gereken durumlarda AMS tarafından yeniden değerlendirilmek üzere gönderilir. Evrak SHGM.UOD.29156034.FR.38 formunda belirtilen sıra ile BYS uygulamasına yüklenir.

8)Sağlık muayeneleri sonrası AeMC, AME veya DmE tarafından Elverişsizlik veya AMS yetkisi gerektiren kanaat bildirilirse ilgili sınıfta sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu düzenlenmez.

9)BYS uygulaması üzerinden yeni kısıtlama, erken elverişlilik, önceki muayene kayıtlarının kontrol durumlarını bildiren ve benzeri muayeneye ait işaretlemeler ve açıklamaların doldurulması, evrakın Genel Müdürlüğe gönderilmesi AeMC başkanı, AME veya DmE sorumluluğundadır.

10)BYS uygulamasında Genel Müdürlüğe gönderilen evrak AeMC yetki sorumluluğunda AeMC onaylı veya DmE sorumluluğunda Yetkili Tabip onaylı olarak görünür. Bu işlem AMS tarafından yeniden değerlendirilirse ve onaylanırsa AMS onaylı olarak görünür.

11)AeMC, AME veya DmE adil kültür kapsamında önceki muayenesine ait hata bildirimini ve/veya emniyet kültürü yönünden önceki muayene kayıtlarına ve işlemlerine dair hata bildirimlerini, diğer AeMC, AME veya DmE'lerce gerçekleştirilen muayenelere ait hata bildirimlerini AMS'ye yapabilir. Bu bildirimler Genel Müdürlük tarafından adil kültür ve emniyet kültürü kapsamında değerlendirilir.

12)Aşağıda belirtilen muayene kayıtlarının tıbbi ve idari açıdan SHT-MED ve ilgili mevzuat hükümlerine, usul, esas ve prosedürlere uygun bulunması halinde AeMC'ye, AME'ye veya DmE'ye ait işlem medikal asesör tarafından BYS uygulamasında onaylanır. Aksi takdirde onaylanmaz.

a)Nihai AMS kararı gerektiren muayene kayıtları,

b)Kısıtlama getirilen veya önerilen muayene kayıtları,

c)Kısıtlama kaldırılması önerilen muayene kayıtları,

ç)Elverişsizlik sonrası erken elverişlilik kararı önerilen muayene kayıtları

d)Kalıcı elverişsizlik kararı önerilen muayene kayıtları,

e)Muayene kayıtlarının kontrolü sırasında tıbbi bulgu (laboratuvar referans aralığını önemli düzeyde aşan değerler, renkli görme bozukluğu, ilave yapılan tetkiklerde normal dışı bulgu, herhangi bir tıbbi tanı ve benzeri bilgiler) bulunan muayene kayıtları.

Bu maddenin a, b, c, ç, d ve e fıkralarında belirtilen muayene kayıtları dışında kalan işlemlerde; örneğin usule uygun ise kayıp sağlık sertifika düzenlenmesi, tıbbi açıdan bulgu içermeyen geçmiş muayene kayıtları, iade edilen evrakın yeniden düzeltilerek sisteme yüklenilmesi, AMS onay bildirimi ile AeMC, AME veya DmE tarafından düzenlenen sağlık sertifika işlemleri gibi

işlemlerde zaman kayıplarını engellemek adına ve yapılan her türlü işlem onayı öncesi şüpheli bir durum varsa medikal asesörlere bilgi verilerek ve kontrolör açıklama kısmına yapılan işlemin kısaca açıklaması kaydedilerek AMS kontrolör memuru tarafından BYS uygulamasında işlem onayı yapılabilir.

13)Sağlık sertifikası veya sağlık muayene rapor belgesi üzerinde kimlik bilgi değişikliği (soyadı, lisans no , milliyet değişikliği vb.) yapılması gereken durumlarda başvuru sahibi AMS, AeMC, AME ve DmE'ye dilekçesi, kimlik (veya pasaport) fotokopisi, talebine göre evlilik cüzdanı fotokopisi veya kesinleşme şerhi fotokopisi ile müracaat eder, Genel Müdürlük Hizmet Tarife Ödeme Sisteminden ilave değişiklik hizmet bedelini ödemesi ile belge üzerinde ilave kimlik bilgi değişikliği sadece AMS tarafından gerçekleştirilir.

a)Kaybedilen ve yıpranan belgeler ise Genel Müdürlük Hizmet Tarife Ödeme Sistemine ödeme yapılarak AMS tarafından veya yetkileri askıya alınmamışsa bu belgeleri düzenleyen AeMC, AME veya DmE' ler tarafından Genel Müdürlük Hizmet Tarife Ödeme Sistemine ödeme yapılmaksızın başvuru sahibinin kimlik veya pasaport fotokopisi ve durum bildirir dilekçesi ile isteğe bağlı yeniden düzenlenebilir.

Havacılık sağlık muayene kapsamı ve asgari gereklilikleri

1)AeMC, AME, DmE, itiraz ve kontrol AeMC, tam teşekküllü hastanelerden alınan muayene evrağının gönderileceği AeMC başkanlıkları listesi ile SHT APAM Talimatında geçen doğrulama laboratuvar listesi ve iletişim bilgileri, sağlık sertifika ve sağlık muayene rapor düzenlenmesi için istenen asgari muayene gereklilikleri, SHT APAM Talimatı kapsamında bakılması istenilen psikoaktif maddeler, muayene formları, muayenelerle ve yetkilendirmelerle ilgili mevzuat, kaynak dökümanlar ve duyurular Genel Müdürlük resmi internet sayfasından yayınlanır. SHT MED Talimatı 13üncü maddesi 2 inci fıkrası kapsamında;

a)Sınıf 1, 2, LAPL sağlık sertifikası ile kabin ekibi üyesi ve diğer havacılık personel sağlık muayene raporu asgari muayene gereklilikleri için SHT MED, ICAO-Şikago Sözleşmesi Ek 1 Bölüm 6 ve ICAO Doc. 8984 muayene gereklilikleri ve EASA tarafından yayımlanan kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notlarında (GM) belirtilen muayene gereklilikleri ve Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan kaynak döküman gereklilikleri,

b)Sınıf 3 havacılık sağlık muayenelerinde ve sağlık sertifika düzenleme işlemlerinde SHT MED, ICAO- Şikago Sözleşmesi Ek 1 Bölüm 6 ve ICAO Doc.8984 muayene gereklilikleri ve web sayfamızda yayınlanan kaynak döküman gereklilikleri,

Genel Müdürlükçe aksi belirtilmedikçe aynen kabul edilir ve uygulanır.

2) (**Değişik:** 30/09/2023 - 15704) Sınıf 3 ilk sağlık sertifikası düzenlenirken SHT MED Talimatı, ICAO Şikago Sözleşmesi Ek 1 Bölüm 6 ve ICAO Doc.8984 muayene gereklilikleri ve Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayınlanan Sınıf 3 sağlık sertifikası kaynak döküman gereklilikleri esas alınarak elverişlilik kararları Genel Müdürlüğe bildirilir. En iyi tıbbi uygulamaları araştırırken bakılabilen 20 Şubat 2015 tarihli ve 2015/340 sayılı AB Komisyon Tüzüğü'nün PART ATCO-MED Başlıklı 4 no'lu Eki ile kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM); Sınıf 3 sağlık muayenelerinde ve sağlık sertifikası düzenlenmesi işlemlerinde ilgi tutulamaz.

3) (**Ek:** 30/09/2023 - 15704) Tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurulu tarafından düzenlenmiş raporlar ve FR.77 baz alınarak Sınıf 3 sağlık sertifikası düzenlenirken, ICAO Şikago Sözleşmesi Ek 1 Bölüm 6 ve ICAO Doc.8984 muayene gereklilikleri esas alınarak elverişlilik kararları Genel

Müdürlüğe bildirilir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

E-ONAYLI
Prof.Dr. Kemal YÜKSEK
Genel Müdür